2.1. Savaşa İzin Verilmesi

Müslümanlar, Medine'ye hicret ettikten sonra defalarca müşriklerle savaşmak istemişlerdi. Şefkat ve Merhamet Peygamberi Hz. Muhammed (s.a.v) her keresinde "Henüz savaş izni verilmedi, sabredin Allah'ın yardımı yakındır, biz bununla emrolunmadık." diyerek savaş taleplerini reddetmişti.

Mekkeli müşrikler, Medine'de Müslümanların kuvvetlenmelerinden endişe ediyorlardı. Medine'ye saldırıp Müslümanları yok etmek için hazırlık yapıyorlardı.

Hicretten sonra Müslümanlar, giderek güçlenip müşriklere karşı koyabilecek duruma gelmişlerdi. Üstelik sabır yolu ile barışı sürdürmek artık mümkün değildi. Bundan dolayı Hicretin ikinci yılı başlarında Safer ayında;

"**Haksızlığa uğratılarak kendilerine savaş açılan kimselerin karşı koyup savaşmasına izin verilmiştir. Allah onlara yardım etmeye elbette kadirdir.**"[20] âyeti ve "**Sizinle savaşanlara karşı, Allah yolunda siz de savaşın. Aşırı gitmeyin; doğrusu Allah aşırı gidenleri sevmez**"[21] ayetinin nazil olmasıyla Müslümanlara, kendilerini savunmak üzere savaş izni verildi.

18. M.Tayyip Okiç, İslamda İlk Nüfus Sayımı, A.Ü.İlahiyat Fakültesi Dergisi, C 7, s.11-13.
19. İbni Hişam, Siretü'n Nebeviyye, C 2, s.608-609
20. Hac suresi, 39.ayet.
21. Bakara Sûresi, 190.ayet

Cihad

Kelime anlamı, "güç ve gayret sarf etmek, bir işi başarmak için elinden gelen bütün imkânları kullanmak" anlamına gelen cihad; kavram olarak "dinî emirleri öğrenip ona göre yaşamak ve başkalarına öğretmek, iyiliği emredip kötülükten sakındırmaya çalışmak, İslam'ı tebliğ, nefse ve dış düşmanlara karşı mücadele vermek" gibi genel ve kapsamlı anlamının yanında fıkıhta "daha çok Müslüman olmayanlarla savaş", tasavvufta ise nefs-i emmâreyi yenme çabası için kullanılmıştır. Kur'an-ı Kerim'de cihad kavramı ile bazı ayetlerde "doğrudan savaş (kıtal-mukatele)" kastedilir; bazı ayetlerde ise "Allah'ın rızasına uygun bir şekilde yaşama çabası" kastedilir.

(Ahmet Özel , "Cihad", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C 7, s. 527.)